

# Perkėlimas į kitą šalį

Kai veikla lieka įmoneje, bet perkeliama už ES ribų.

## Ką turėtumėte apie tai žinoti:

- Perkėlimas – tai veiklos perkėlimas arba užsakomųjų paslaugų teikimas už ES ar Europos ekonominės erdvės (EEE) ribų. Perkelta veikla gali toliau priklausyti įmonei arba būti perduota subrangovui.
- Panašiai kaip ir [užsakomųjų paslaugų](#) atveju, privačiojo ar viešojo sektoriaus įmonė, kuri perkelia veiklą, ir toliau liks buveinės šalyje.
- Kadangi veiklos perkėlimas į kitą šalį reiškia gamybos ar paslaugų perkėlimą iš bet kurios šalies, kuriai taikoma EJT ir (arba) EJT direktyva, į bet kurią kitą pasaulio šalį, gali būti tikslinga pasitelkti [Pasaulinę profesinių sąjungų federaciją](#). Jei tai svarstoma, pasitarkite su savo nacionaline ir Europos profesinių sąjungų federacija.
- Nors perkėlimas į kitą vietą gali būti susijęs su verslo plėtra, daugeliu atvejų verslo procesų perkėlimo į kitą vietą tikslą sudaro sąnaudų mažinimas, kuris gali būti pasiektas dėl mažesnių darbo sąnaudų, patrauklios reguliavimo aplinkos arba pardavimo rinkų artumo. Daugeliu atvejų vietinės gamybos veiklos perkėlimas į užsienį susijęs su darbu imlia veikla, kuri perkeliama į užsienį siekiant pasinaudoti mažesnėmis darbo užmokesčio sąnaudomis.
- Perkėlimo į užsienį statistikoje dominuoja apdirbamoji gamyba. Vakarų Europos šalyse perkeliama daugiau darbo jėgos reikalaujančiuose vidutinių technologijų sektoriuose, o Vidurio ir Rytų Europos ES valstybėse narėse – žemesnių technologijų sektoriuose. Vienintelis paslaugų sektorius, kuriame daug perkeliama į užsienį, yra bankininkystė ir draudimas.
- Kadangi perkėlimas apima daugiau nei vieną šalį, Europos ir SE darbo tarybos yra svarbus forumas, kuriame galima atstovauti interesams Europos lygmeniu. Žr. tolesnį skyrių apie pagrindinius aspektus, į kuriuos reikia atsižvelgti, kai kalbama apie perkėlimą iš vienos įmonės į kitą.
- Gana dažnai darbdavys, siekdamas įgyvendinti vidaus restruktūrizaciją, padidinti darbo laiko lankstumą arba atsikratyti išmokų, pasinaudoja perkėlimu į užsienį, argumentuodamas tuo, kad darbo sąnaudos akivaizdžiai per didelės.
- Perkėlimas į kitą įmonę dažnai gali būti susijęs su [kolektyviniu atleidimu iš darbo](#) ar net [įmonės uždarymu](#).

## Jūsų misija – ...

- Surinkite kuo daugiau informacijos apie darbdavių planus ar idėjas dėl perkėlimo į kitą įmonę. Būtina atskirti atsakymus į realius perkėlimo į kitą įmonę planus ir atsakymus į darbdavių grasinimą perkelti

įmonę į kitą įmonę.

- Pasidalykite informacija su savo sektoriaus, Europos ir pasaulio profesinių sąjungų organizacija ir paprašykite patarimo.
- Jei yra EWC/SE WC, palaikykite ryšius su kolegomis darbuotojų atstovais ir keiskitės informacija bei patirtimi. Darbuotojų perkėlimas į kitą įmonę yra ypač sudėtingas klausimas EJT dėl galimo skirtingų šalių atstovų interesų konflikto.
- Kreipkitės į savo EJT / EJT DK koordinatorių ir Europos profesinių sąjungų federaciją, kad gautumėte patarimų.
- Visa informacija, kurią galite surinkti vietos lygmeniu, pasidalykite su visais EWC/SE WC nariais.
- Įtraukite tarpvalstybinius profesinių sąjungų tinklus arba remkite tokių tinklų kūrimą, jei jų dar nėra.
- Intensyvinkite bendravimą EWC/SE WC ir (arba) kitose paveiktose vietose tarpvalstybiniu mastu, taip pat nacionaliniu mastu.
- Būkite aktyvūs: Reikalaukite savo teisių, nelaukite, kol vadovybė savanoriškai pateiks reikiamą informaciją ar paklaus jūsų nuomonės.



Transnational  
Restructuring  
Navigator

# Laiko matrica

## Valdymo įsipareigojimai

### Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Jei gandai yra teisingi ir vykdomas projektas, kuris gali būti svarbus Europos darbuotojams dėl savo galimo poveikio, centrinė vadovybė privalo kuo greičiau informuoti EWC arba SE WC (žr. numatomą sprendimą).

### Vietos darbuotojų atstovavimas

- Jei gandai yra gerai pagrįsti ir vykdomas projektas, kurio galimas poveikis gali turėti įtakos darbuotojams, vietos vadovybė privalo kuo greičiau informuoti vietos atstovus (žr. numatomą sprendimą). Jei poveikį patiria daugiau nei viena šalis, tokia informacija turėtų būti koordinuojama ir pateikiama per tą patį laikotarpį. Tuomet vietos informacija visų pirma susijusi su perkėlimo projekto poveikiu toms vietos vietovėms, kurios bus paveiktos.

### Darbuotojų atstovai valdyboje

- Vadovybė turėtų informuoti valdybos narius apie įmonės strategiją ir bet kokius planus, kurie gali turėti įtakos darbo jėgai, labai anksti ir gerokai prieš priimant galutinį sprendimą.

## Darbuotojų teisės ir veiksmai

### Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Kai tik pasirodo, kad gandai gali turėti tam tikrą pagrindą, EJT / EJT DK nariai turėtų supažindinti vadovybę su jau gauta informacija ir paprašyti papildomos informacijos, įskaitant, jei reikia, oficialią informaciją ir pasirengimą konsultacijoms su EJT / EJT DK. Tai galima padaryti eiliniame posėdyje arba per savo Atrankos komitetą, sekretorių, pirmininką ar kitą atstovą tarp posėdžių.
- Apsvarstykite galimybę pasinaudoti ankstyvojo perspėjimo signalų kontroliniais sąrašais, kurie buvo parengti vykdant profesinių sąjungų projektus, pvz. [Su užsakomųjų paslaugų teikimu / perkėlimu į kitą įmonę susijusios rizikos numatymas ir įvertinimas](#).
- Susisieki su savo profesinių sąjungų koordinatoriumi ir Europos bei pasaulio profesinių sąjungų federacija, kad užtikrintumėte išsamią visų susijusių profesinių sąjungų informaciją ir pradėtumėte rengti bendrą profesinių sąjungų atsaką.

### Vietos darbuotojų atstovavimas

Kai tik gandai gali pasirodyti turintys tam tikrą pagrindą, vietos darbuotojų atstovai turėtų supažindinti vadovybę su jau gauta informacija ir paprašyti papildomos informacijos, įskaitant, jei reikia, oficialią informaciją ir pasirengimą konsultacijoms. Tai galima daryti per reguliarius vietos darbuotojų atstovų organų posėdžius arba per jų sekretorių, pirmininką ar kitą atstovą tarp posėdžių. Tai taip pat gali daryti atskiri profesinių sąjungų valdytojai arba atitinkamai šaliai atstovaujantys EWC/SE WC nariai.

- Bet kokia vietos lygmeniu gauta informacija turėtų būti sistemingai dalijamasi su kitų šalių EJT / SE WC nariais. Taip bus galima labai greitai susidaryti vaizdą apie galimo perkėlimo į kitą šalį priemonės tarptautinį pobūdį.

## Darbuotojų atstovai valdyboje

- Darbuotojų atstovai valdyboje gali gauti tokią pačią informaciją kaip ir akcininkų atstovai. Jei sklando gandai apie galimą veiklos perdavimą kitam subjektui, o valdyba apie tokį planą dar nebuvo informuota, šį klausimą galima iškelti kitame susirinkime, prašant išsamiai atskleisti verslo planą. Jei vis dėlto toks planas jau buvo perduotas valdybai, EJT, vietos darbuotojų atstovams ir (arba) profesinių sąjungų pareigūnams gali būti siunčiami signalai, kad iš tiesų rengiamasi tokiam restruktūrizavimui. Įspėjimas: gali būti taikomos specialios konfidencialumo taisyklės.

## Profesinių sąjungų veiksmai

### Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Kreipkitės į atitinkamą ETUF ir Pasaulinę profesinių sąjungų federaciją: Patikrinkite ir laikykitės bet kokio galiojančio ETUF elgesio kodekso ir (arba) politikos, taikomų perkėlimo į kitą įmonę atveju, ir (arba) bet kokio anksčiau sudaryto tarptautinio pagrindų susitarimo ar panašaus konkrečiai įmonei skirto dokumento.
- Surinkite informaciją apie šalį gavėją, kurioje vykdoma galimo perkėlimo į kitą šalį veikla, ir pabandykite užmegzti ryšius su atitinkamomis profesinių sąjungų struktūromis.
- EJT koordinatoriai turėtų glaudžiai bendradarbiauti su ETUF/GUF ir EJT nariais atitinkamose šalyse.

### Vietos darbuotojų atstovavimas

- Gandai gali būti pagrįsti arba ne. Todėl pirmoji misija – surinkti kuo daugiau informacijos, kuri pagrįstų jūsų prielaidas. Galimi veiksmai: pasikeitimas informacija su susijusiais darbuotojais, viešai prieinamų šaltinių (spaudos, įmonės interneto svetainės...) tikrinimas ir informacijos apie galimą subrangovą arba tikslią šalį ir galimo perkėlimo į kitą įmonę vietą rinkimas.
- ETUF patikrinti informacijos lygį su organizacijomis narėmis

## Darbuotojų atstovai valdyboje

- Kai kuriais atvejais profesinių sąjungų pareigūnai gali turėti įgaliojimus bendrovės valdyboje. Jei taip

nėra, labai svarbu palaikyti glaudžius ryšius su darbuotojų atstovais, kurie yra valdyboje. Tai leis greitai patikrinti gandus ir, jei jie pasitvirtintų, pasirengti tolesniems veiksams (žr. tolesnius grafiko skyrius).

## Valdžios institucijų vaidmuo

### Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Šiame etape valdžios institucijų vaidmuo nėra. Tačiau galite pasidomėti, koks yra nacionalinių ar vietos valdžios institucijų vaidmuo, ypač tais atvejais, kai jūsų šalyje vykdomas didelis restruktūrizavimas, susijęs su darbuotojų atleidimu.
- Taip pat atkreipkite dėmesį į tai, kad yra Europos paramos priemonės, skirtos darbuotojams, nukentėjusiems nuo darbuotojų atleidimo iš darbo dėl veiklos nutraukimo, – [Europos prisitaikymo prie globalizacijos](#) padarinių [fondas](#), EGF. Remdamasis nacionalinių valdžios institucijų paraiškomis, EGF gali teikti paramą atskiriems darbuotojams, kuriems gresia atleidimas iš darbo, pavyzdžiui, perkvalifikavimui ir kt.

### Vietos darbuotojų atstovavimas

- Kai kuriose šalyse, kai tai susiję su didesne darbo jėgos dalimi, gali būti prašoma valdžios institucijų įsitraukti. Kad pasiruoštumėte tokiam įsikišimui vėlesniame etape, patikrinkite savo šalies teisės aktus ir išsiaiškinkite, kokios taisyklės bus taikomos ir kokių procedūrų turite laikytis.
- Ypač svarbūs gali būti įstatymai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys [kolektyvinį atleidimą](#) ir [veiklos perkėlimą į kitą įmonę](#).
- Susipažinkite su Europos teisės aktais dėl su globalizacija susijusių atleidimų padarinių sušvelninimo, t. y. su [Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu](#).

### Darbuotojų atstovai valdyboje

- Jei poveikis vietos darbo jėgai yra didelis, darbuotojų atstovai valdyboje gali būti pasirengę prašyti vadovybės informuoti valdžios institucijas.

# Further reading and resources

PERKĖLIMAS Į KITA ŠALĮ

## [ERM annual report 2016: Globalisation slowdown? Recent evidence of offshoring and reshoring in Europe](#)

Organizacija (-os): Eurofound

Tipas: Svetainė

Kategorija: Moksliniai tyrimai

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

Metai: 2017

---

PERKĖLIMAS Į KITA ŠALĮ

## [Subcontracting and Social Liability, ETUC. Brussels](#)

Autorius (-iai): Cremers Jan, Houwerzijl Mike

Organizacija (-os): ETUC

Tipas: PDF

Kategorija: Moksliniai tyrimai

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

Metai: 2021

---

PERKĖLIMAS Į KITA ŠALĮ

## [Eurofound Database on Restructuring cases: Recent cases of offshoring and delocation](#)

Organizacija (-os): Eurofound

Tipas: Svetainė

Kategorija: Faktai ir duomenys

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

---

PERKĖLIMAS Į KITAĮ ŠALĮ

## [Due Diligence and Subcontracting](#)

Organizacija (-os): ETUC

Tipas: Svetainė

Kategorija: Sąjungos vadovai

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

---

UŽSAKOMOSIOS PASLAUGOS

PERKĖLIMAS

PERKĖLIMAS Į KITAĮ ŠALĮ

## [Offshore outsourcing. A handbook for employee representatives and trade unionists](#)

Organizacija (-os): UNI Europa

Tipas: PDF

Kategorija: Sąjungos vadovai

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė